

Röstångabygdens kulturförening 10 år.

Den 22 september 2008 bildades Röstångabygdens kulturförening på "Gästis" i Röstånga. Föreningens uppgift är att arbeta för en fördjupad kännedom om bygden och befrämja kunskapen om bygden både historiskt och kulturellt. Under de gångna tio åren har samverkan med våra medlemmar utvecklats och förenin-

jägarfolken trampade våra trakter för första gången för c:a 13 000 år sedan. Vid firandet på Turistbyrån kunde nu Bo Lilja och Eric Lilius också lägga nya perspektiv till de tecken på klimatförändring som vi upplever i våra dagar. Illustrationerna omfatta en tid av c:a 15 000 år och under denna tid har vår trakt upplevt flera stora fluktuationer i klimat som kan ge en tankeställande bakgrund till dagens situation.

Alla illustrationer är gjorda från en fixpunkt vid lilla Bäljaneå intill Stora Tibbaröd. Bilden ovan skildrar hur det såg ut för 13 000 år sedan. Vi ser ett landskap som liknar en fjällnära natur med låga videbuskar och dvärgbjörk. Här fanns renar som bytesdjur och det var nu som de första jägarfolken kom till Röstångatrakten (Ur: "När isen försvann").

gens styrelser har varit lyhörda för medlemmarnas förslag och åsikter. Våra arrangemang inklusive utflykter, som uppgått till nära tio stycken per år, har varit mycket uppskattade och givit oss nya kulturella dimensioner. Den sociala samvaron efter arrangemangen är en prioriterad del som ger goda möjligheter till tankeutbyte över en kopp kaffe med lite hembakat. Föreningen kommunicerar med omvärlden genom vår hemsida som är informativ och väl uppdaterad. Vi ryggar inte heller för att ta tag i lite större kulturfrågor och bearbeta dessa i vår Kulturlandskapsgrupp.

Lördagen den 20 oktober, firade föreningen tioårsjubileum på Turistbyrån i Röstånga. Firandet startade kl. 12.00 med tankar kring några illustrationer som Eric Lilius gjort och som legat till grund för en beskrivning av i vilken ordning växter vandrat in i Röstångabygden efter att isen dragit sig tillbaka men också när de första

Efter invigningen av jubileet gav Sten Ullerud en mycket fin redogörelse över kaffets historia, denna dryck som vi i Norden är mest begivna på av alla kaffesugna i hela världen. Beroendet, ja inte var det så farligt med det enligt Sten, men visst gick det att se att det uppdukade kaffebordet framkallade ett sug och inte blev det mindre av den fina framställningen om kaffets goda sidor. Men att kaffe är uppiggande råder det ju trots allt ingen tvekan om och Sten återgav en gammal etiopisk sägen (från 900 talet) om hur en fåraherde upptäckte att då fåren betade de röda frukterna på några buskar blev så uppspelta att de började dansa. Han tog med sig bären till ett kloster men där uppskattades inte hans påstående och bären kastades

Sten Ullerud fick efter föredraget många frågor om kaffe och beroende och varför vissa inte kan dricka kaffe strax före läggdags. Han gav också värdefulla tips om hur kaffet skall förvaras så att inte aromen försvinner.

Till vänster en gräddkanna ur servisen "Grand" från 20-talet. I mitten en kanna från 70-talet, utan handtag. Till höger ett exempel på en funktionalistisk gräddkanna från 50-60-talet (Rörstrand).

på elden. Därvid spred sig en angenäm arom som inspirerade till att bönorna maldes och blandades med kokande vatten och därmed började kaffets historia.

Så vad kunde då passa bättre efter detta föredrag än en kopp kaffe (eller te som normalt också innehåller coffeinliknande stimulantia) och hembakade "sju sorters kakor". Här hade styrelseledamöter och föreningsmedlemmar gjort ett storartat arbete och tillämpat de gamla fina recepten. Detta var mycket uppskattat och likaså den väl tilltagna kaffepausen i firandet som gav rika tillfällen för diskussioner.

I anslutning till kaffet hade Anita Ockborn arrangerat en liten lekfull frågesport för att testa de närvarandes kunskaper om gräddkannor, kaffekoppar, kaffekannor och assietter. Syftet var att ge exempel på hur kaffeservisens olika delar kunde se ut under olika tidsepoker.

Efter "kafferepet" gjorde så barnkören Minor & Mega entré. Det var en härlig syn att se dessa förväntansfyllda barn under ledning av kantor Helene Jacobsson och barnledare Lena Olofsson (Kågeröd-Röstånga församling) samlas inför sitt viktiga budskap till de församlade.

Man framförde en "Miljömusikal" som handlade om hur viktigt det är att vi handskas varsamt med vår miljö. Framförandet fick en särskild tyngd då dessa barn talar direkt till oss vuxna om sin framtid. Det gick inte att ta miste på hur uppskattat detta framförande var och det

blev till och med ett dacapo på slutet. Inslaget harmonierade också synnerligen väl med kulturföreningens ambition att värna om den gröna kulturen och om vikten att inte utnyttja miljön så att det får konsekvenser för kommande generationer. Föreningens verksamhet demonstrerades under jubileet på postrar och där gavs exempel på aktiviteter under de gångna åren. Vi exponerade också vår förenings-tidsskrift Röstångabygden och här fanns möjlighet att komplettera med tidigare utgivna nummer. Dagen till ära hade

vi också "boksläpp" för den senast publicerade boken från Kulturlandskapsgruppen. Birgitta Lilius och Gull-Britt Göranson berättade för de besökande om "Kvinnorna på Stora Tibbaröd" och hur de gamla kultur- och läkeväxterna kom in i dessa kvinnors vardagsliv. Berättelserna täcker ett tidsspänn från 1400-talet fram till slutet av 1900-talet och visar hur viktig kunskapen var kring dessa växters läkande och lindrande förmåga och att det var kvinnorna som bar på den kunskapen. Att få fira föreningens 10-årsjubileum på Turistbyrån i Röstånga är en stor förmån som föreningen är mycket tacksam för. En extra stor trygghet för oss vid planeringen och genomförandet är allt det stöd vi fått av Magdalena "Maggie" Szalay och som på sitt alltid så engagerade sätt fått allt att fungera för oss. Stort tack till alla styrelseledamöter och medlemmar som hjälpte till att göra 10-årsfirandet till ett fint minne.

Gunnar Andersson

Nu drar kören Minor & Mega igång sin Miljömusikal till publikens förtjusning.